

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Черкаської гімназії № 31
Протокол № 1
від 29.08.2025 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор
Оксана ПИЛИПЮК
_____
Наказ № _____
від 29.08.2025 року

Освітня програма
II рівня
Черкаської гімназії № 31
Черкаської міської ради
Черкаської області

м. Черкаси

ЗМІСТ

Розділ I. Загальні положення.

Розділ II. Основні завдання Черкаської гімназії № 31.

Розділ III. Цілі та задачі освітнього процесу гімназії.

Розділ IV. Призначення гімназії та засіб її реалізації.

Розділ V. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою.

Розділ VI. Загальний обсяг навчального навантаження на II рівні повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

Розділ VII. Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм.

Розділ VIII. Опис форм організації освітнього процесу.

Розділ IX. Опис інструментарію оцінювання.

I. Загальні положення

Освітня програма Черкаської гімназії № 31 Черкаської міської ради Черкаської області II рівня складена відповідно до вимог статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та з урахуванням таких нормативних документів:

Конституція України;

Закон України «Про освіту»;

Закон України «Про повну загальну середню освіту»;

Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 (із змінами);

Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти II рівня (5–9 класи), затверджена наказом МОН України від 19 лютого 2021 року № 235 (зі змінами, внесеними наказом від 09.08.2024 № 1120);

Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405.

Методичні рекомендації МОН України щодо окремих питань організації освітнього процесу в умовах воєнного стану (наказ МОН України від 15.05.2023 № 563, із змінами);

Рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів, затверджені наказом МОН України від 02.08.2024 № 1093;

Статут Черкаської гімназії № 31 Черкаської міської ради Черкаської області.

Освітня програма визначає загальний обсяг навчального навантаження учнів, очікувані результати навчання, вимоги до обов'язкових компонентів, можливості для реалізації варіативної складової та організацію освітнього процесу відповідно до потреб і можливостей учнів.

II. Основні завдання Черкаської гімназії № 31

Колектив Черкаської гімназії № 31 ставить перед собою такі основні завдання:

1. Розбудова безпечного, інклюзивного та мотивуючого освітнього середовища:

- створення рівних, безпечних і комфортних умов здобуття освіти, зокрема в умовах воєнного стану;
- організація освітнього процесу в очній, дистанційній, змішаній формах відповідно до безпекової ситуації;
- упровадження профілактичних заходів із формування безпечної поведінки в офлайн- та онлайн-просторі (унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, запобігання вживанню психоактивних речовин);
- реалізація політики безбар'єрності, створення умов для інклюзивного навчання;
- підтримка та адаптація внутрішньо переміщених осіб (ВПО);
- поступова реалізація комплексної програми «Безпечна школа» (системи відеоспостереження, охоронні заходи);
- заходи з благоустрою території гімназії.

2. Освітні завдання:

- упровадження компетентнісного та діяльнісного підходів до навчання;
- реалізація модельних навчальних програм відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти;
- розроблення та реалізація індивідуальних освітніх траєкторій для учнів з урахуванням їхніх потреб, здібностей та інтересів;
- забезпечення функціонування електронного журналу і щоденника;
- проведення освітніх заходів із питань державної мови, медіаграмотності, критичного мислення;
- системна підготовка учнів до участі в конкурсах, олімпіадах, наукових заходах;
- забезпечення цифровізації освітнього процесу, впровадження сучасних інформаційних технологій;
- розвиток навичок самоосвіти та академічної доброчесності;
- реалізація комплексної виховної роботи, спрямованої на розвиток громадянських, морально-етичних, екологічних, патріотичних цінностей;
- формування цілісної виховної системи, заснованої на засадах педагогіки партнерства, прав людини та національно-патріотичного виховання;
- активізація учнівського самоврядування та участі школярів у прийнятті рішень.

3. Методично-кадрові завдання:

- забезпечення професійного розвитку педагогів відповідно до Концепції «Нова українська школа»;
- підвищення педагогічної майстерності шляхом участі у сертифікації, фахових конкурсах, вебінарах, тренінгах;
- формування індивідуальних освітніх траєкторій підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- впровадження інноваційних технологій в методичну роботу, зокрема дистанційних і змішаних форм методичного супроводу;
- підготовка вчителів основної школи до роботи за новими державними стандартами;
- розвиток потенціалу вчителів-менторів, наставництва, внутрішньої супервізії.

4. Управлінські завдання:

- оновлення правил і процедур поведінки учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану;
- реалізація внутрішньої системи забезпечення якості освіти згідно з Положенням про Внутрішню систему забезпечення якості освіти Черкаської гімназії № 31;
- забезпечення прозорості освітнього процесу та демократичного врядування в закладі;
- здійснення внутрішнього моніторингу якості освіти, самооцінювання освітньої діяльності;
- розвиток партнерства з закладами вищої освіти, громадськими організаціями, фондами, залучення до освітніх і виховних програм, у тому числі міжнародних;
- забезпечення ефективної комунікації між усіма учасниками освітнього процесу.

Ці завдання спрямовані на формування сучасного освітнього простору, у якому кожна дитина має можливість реалізувати свій потенціал і здобути якісну базову середню освіту відповідно до вимог законодавства України та стандартів Нової української школи.

III. Цілі та задачі освітнього процесу гімназії

Освітній процес у Черкаській гімназії № 31 спрямовано на всебічний розвиток, навчання і виховання здобувачів освіти відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти. Головними цілями та завданнями освітнього процесу є:

1. Забезпечення засвоєння учнями обов'язкового обсягу навчального матеріалу згідно з вимогами Державного стандарту загальної середньої освіти та модельних навчальних програм.
2. Забезпечення наступності між рівнями освіти, зокрема початковою, базовою та профільною середньою, для створення єдиного освітнього простору.
3. Формування ключових та предметних компетентностей учнів, необхідних для життя в демократичному суспільстві та успішної реалізації в сучасному світі.
4. Розвиток позитивної навчальної мотивації, ініціативності, самостійності та здатності до навчання впродовж життя.
5. Створення безпечного, інклюзивного та психологічно комфортного освітнього середовища, що сприяє збереженню фізичного та психічного здоров'я учнів.
6. Підвищення професійної компетентності педагогічних працівників шляхом проходження курсів підвищення кваліфікації, участі в педагогічних майстернях, тренінгах, вебінарах, а також сертифікації педагогів відповідно до чинного законодавства.
7. Організація внутрішнього моніторингу якості освіти, впровадження ефективних методів оцінювання навчальних досягнень учнів.
8. Цілеспрямоване оновлення та розвиток навчально-матеріальної бази, включаючи цифрову інфраструктуру, для забезпечення якісного та технологічно сучасного освітнього процесу.
9. Формування освітньої траєкторії кожного здобувача освіти з урахуванням його інтересів, здібностей, індивідуального темпу навчання та можливостей для самореалізації.
10. Розвиток партнерської взаємодії між учасниками освітнього процесу (учителями, учнями, батьками), сприяння активній участі здобувачів освіти у прийнятті рішень, що стосуються освітнього середовища.
11. Реалізація принципів академічної доброчесності та виховання на засадах громадянськості, національної ідентичності, патріотизму, поваги до прав людини й законності.

IV. Призначення гімназії та засіб її реалізації

Призначення Черкаської гімназії №31 Черкаської міської ради Черкаської області полягає в наданні якісної базової середньої освіти здобувачам освіти відповідно до їхніх потреб, інтересів і можливостей, забезпеченні всебічного розвитку особистості, яка здатна до життя в демократичному суспільстві, має мотивацію до навчання впродовж життя, свідомого вибору професійної траєкторії, соціальної адаптації та громадянської активності.

Черкаська гімназія №31 забезпечує формування ключових компетентностей відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі наскрізні вміння: читання з розумінням, критичне та системне мислення, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, логічно обґрунтовувати позицію, приймати рішення, розв'язувати проблеми, ініціативність і творчість, уміння конструктивно взаємодіяти в колективі, керувати емоціями, оцінювати ризики.

Освітня програма закладу спрямована на:

- формування ціннісних орієнтирів особистості, громадянської свідомості, національної самосвідомості, культури міжетнічних відносин;
- розвиток здатності до навчання впродовж життя, саморозвитку і самореалізації;
- формування наукової картини світу та цілісного уявлення про взаємозв'язок людини, природи й суспільства;
- виховання екологічної, цифрової, комунікативної, соціальної, математичної та інших компетентностей;
- розвиток поваги до прав людини, гідності, свободи й культурної різноманітності;
- забезпечення безбар'єрного доступу до якісної освіти всім учасникам освітнього процесу, зокрема ВПО та дітям з ООП.

Основними засобами реалізації призначення гімназії є:

- засвоєння учнями обов'язкового обсягу навчального матеріалу відповідно до затверджених освітніх програм;
- варіативна складова навчального плану, яка дозволяє забезпечити індивідуалізацію освітнього процесу, впровадження курсів за вибором, поглиблене вивчення предметів;
- розроблення та реалізація індивідуальних освітніх траєкторій;
- організація освітнього процесу у форматах очного, змішаного та дистанційного навчання відповідно до безпекової ситуації;
- використання технологій інтегрованого та проєктного навчання, педагогіки партнерства;
- залучення здобувачів освіти до науково-дослідницької, експериментальної, гурткової та позакласної діяльності;
- впровадження цифрових інструментів, електронного документообігу, системи "Єдина школа".

Розділ V. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування/переведення до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року №955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за №184/28314.

Навчання за освітньою програмою II рівня здійснюється державною мовою відповідно до статті 7 Закону України «Про освіту» та статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Розділ VI. Загальний обсяг навчального навантаження на II рівні повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Згідно з Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України № 898 від 30 вересня 2020 року, навчальне навантаження здобувачів базової середньої освіти визначається обсягом годин, передбачених Типовими освітніми програмами та навчальним планом з урахуванням інваріантної та варіативної складових.

Загальний обсяг навчального навантаження

Клас	Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи) на тиждень	Обсяг навчального навантаження за рік (на 35 навчальних тижнів)
5	31 година	1085 годин
6	34 години	1190 годин
7	35 годин	1225 годин
8	36 годин	1260 годин
9	36 годин	1260 годин

Загальна кількість годин за рівнем базової середньої освіти (5–8, 9 класи) становить 6020 годин/рік.

Розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, освітній процес у 5–8, 9 класах організовується за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна

Математична

Природнича

Соціальна і здоров'язберезувальна

Громадянська та історична

Інформатична

Технологічна

Мистецька

Фізична культура

**Розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання
5-8 класи**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі			
		5	6	7	8
Мовно-літературна	Українська мова	12	12	10	10
	Українська література				
	Зарубіжна література				
	Іноземна мова (англійська)				
Математична	Математика	5	5	5	5
	Алгебра				
	Геометрія				
Природнича	Інтегрований курс природничої освітньої галузі «Пізнаємо природу»	2	4	8	8
	Біологія				
	Географія				
	Фізика				
	Хімія				
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі «Здоров'я, безпека і добробут»	1,5	2	1,5	2
	Підприємництво і фінансова грамотність				
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Україна і світ: вступ до історії і громадянської освіти»	2	3	2,5	3
	Інтегрований курс «Історія: Україна і світ»				
	Громадянська освіта				
	Історія України				
	Всесвітня історія				
Інформатична	Інформатика	1,5	2	2	2
Технологічна	Технології	2	2	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (курси за вибором, факультативні курси, міжгалузеві інтегровані курси, індивідуальні консультації, групові заняття)		1	0	0	0
Факультатив «Родинні фінанси»		1	-	-	-
РАЗОМ		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)					
на тиждень		31	34	35	36
на рік		1085	1190	1225	1260
Гранично допустиме навчальне навантаження					
на тиждень		28	31	32	33
на рік		980	1085	1120	1155
Усього (без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3	32+3	33+3

**Розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання
9 класи**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі	
		9-А, Б	9-В,Г
Мови і літератури	Українська мова	13	8
	Українська література		
	Перша іноземна мова (англійська)		
	Друга іноземна мова (німецька)		
	Зарубіжна література		
Суспільствознавство	Історія України	3,5	3,5
	Всесвітня історія		
	Основи правознавства		
Мистецтво	Мистецтво	0,5	1
	Алгебра	4	8
	Геометрія		
	Біологія	8,5	8,5
	Географія		
	Фізика		
	Хімія		
Технології	Трудове навчання	3	3
	Інформатика		
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	1
	Фізична культура	3	3
Разом		33+3	32+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		36	36

У 9 класі передбачена профільна диференціація / поглиблене вивчення окремих предметів.

Розділ VII. Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм

Освітній процес II рівня повної загальної середньої освіти (5–8, 9 класах) організовується відповідно до Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України, із застосуванням модельних навчальних програм, схвалених Науково-методичною радою Міністерства освіти і науки України.

Реалізація освітньої програми II рівня (5-8 класи) здійснюється відповідно до:

- Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН від 19.02.2021 №235 (в редакції наказу МОН від 09.08.2024 №1120);

Реалізація освітньої програми II рівня (9 класи) здійснюється відповідно до:

- Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти II ступеня для 8–9 класів (наказ МОН України від 20.04.2018 №405).

Перелік модельних навчальних програм для 5-8-их класів

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	назва	автор(и)
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Голуб Н.Б., Горошкіна О.М. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
	«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В.П., Плівачук К. В., Попова Т. Д. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)
	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
	«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)

	«Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	«Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Коста Д., Вільямс М. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795)
	«Німецька мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Сотникова С. І. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795)
Математична	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти»	Істер О.С. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти»	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
	«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 No 143)
	«Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 No 143)

Природнича	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М. (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143)
	«Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
	«Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мідак Л. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001)
	«Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бар'яхтар В.Г. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 № 1001)
Громадянська та історична освіта	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Хлібовська Г. М., Крижановська М. Є., Наумчук О. В. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
	«Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Щупак І.Я. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 №795)
	«Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Щупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелещенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001)

	«Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Хлібовська Г. М. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року №1001)
Соціальна та здоров'язбережувальна	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 No 883)
Технологічна	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю.,Пасічна Т.С, Приходько Ю.М. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
	«Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня №1001)
Інформатична	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Морзе Н.В., Барна О.В. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
	«Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Морзе Н. В., Барна О. В. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 No 1090)
Мистецька	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів середньої освіти	Масол Л.М., Просіна О.В. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
	«Мистецтво. 7-9 класи	Масол Л. М.

	(інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752)
	«Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженков Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24 липня 2023 року №883)
	Навчальна програма курсу за вибором «Фінансова культура».	Ткаченко О.В., Довгань А.І., Часнікова О.В., Лапішко З.Я., за загальною редакцією доктора економічних наук професора Смовженко Т.С. ДВНЗ «Університет банківської справи». Лист ІМЗО від 28.01.2020 № 22.1/12-Г-81

Перелік навчальних програм для 9 класу закладу загальної середньої освіти II рівня

Мовно-літературна освітня галузь

Назва навчального предмета	Назва програми	Автор(и)	Нормативний документ
Українська мова	«Українська мова. 9 класи»	Авраменко О.М.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Українська література	«Українська література. 9 класи»	Авраменко О.М.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 9 класи»	Ніколенко О. М.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Англійська мова	«Іноземна мова. 9 класи»	Бондар Т.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Англійська мова	«Іноземна мова. 9 класи»	Буренко В.М.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Англійська мова	«Іноземна мова. 9 класи»	Калініна Л.В.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Німецька мова	«Німецька мова. 9 класи»	Сотникова С. І.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021

Математична освітня галузь

Назва навчального предмета	Назва програми	Автор(и)	Нормативний документ
Алгебра	«Алгебра. 9 клас»	Мерзляк А.Г., Полонський В.Б.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Геометрія	«Геометрія. 9 клас»	Мерзляк А.Г., Полонський В.Б.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021

Природнича освітня галузь

Назва навчального предмета	Назва програми	Автор(и)	Нормативний документ
Біологія	«Біологія. 9 класи»	Остапченко	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Фізика	«Фізика. 9 класи»	Бар'яхтар В.Г., Довгий С.О.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Хімія	«Хімія. 7–9 класи»	Березан О.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Географія	«Географія. 9 класи»	Бойко В.М.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021

Технологічна та інформатична галузь

Назва навчального предмета	Назва програми	Автор(и)	Нормативний документ
Трудове навчання	«Трудове навчання. 9 класи»	Терещук Г.П. та ін.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Трудове навчання обслуговуюча праця	«Трудове навчання. 9 класи»	Ходзицька І.Ю.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Інформатика	«Інформатика. 9 класи»	Морзе О.В.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021

Соціальна і здоров'язбережувальна галузь

Назва навчального предмета	Назва програми	Автор(и)	Нормативний документ
Основи здоров'я	«Основи здоров'я. 9 класи»	Бех І.Д., Воронцова Т.В.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021

Громадянська та історична галузь

Назва навчального предмета	Назва програми	Автор(и)	Нормативний документ
Історія України	«Історія України. 9 класи»	Пометун О.І.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Всесвітня історія	«Всесвітня історія. 9 класи»	Полянський П.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021
Правознавство	«Правознавство. 9 клас»	Філіпенко Т.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021

Мистецька галузь

Назва навчального предмета	Назва програми	Автор(и)	Нормативний документ
Мистецтво	«Мистецтво. 9 класи» (інтегрований курс)	Масол Л.М., Гайдамака О.В.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021

Фізкультурна галузь

Назва навчального предмета	Назва програми	Автор(и)	Нормативний документ
Фізична культура	«Фізична культура. 9 класи»	Туманов І.М., Гудзик С.В.	Наказ МОН № 148 від 04.02.2021

Розділ VIII. Опис форм організації освітнього процесу

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 року №235 «Про затвердження типових освітніх програм для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти», Черкаська гімназія № 31 реалізує освітній процес у 5–9 класах (II рівень повної загальної середньої освіти) з урахуванням освітньої автономії закладу та відповідно до педагогічних, вікових і психофізіологічних особливостей учнів.

Освітній процес в Черкаській гімназії №31 організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою та відображаються в освітній програмі Черкаській гімназії №31. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

За потреби Черкаська гімназія №31 може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів та інших суб'єктів освітньої діяльності. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою Черкаській гімназії №31, затверджується директором та підписується батьками.

Форми організації освітнього процесу

Організація освітнього процесу здійснюється з використанням таких форм:

Форма організації	Характеристика та застосування у гімназії
Урок	Основна форма організації освітнього процесу. Реалізується з використанням сучасних педагогічних технологій, елементів змішаного навчання, інтегрованих курсів.
Практичні роботи	Застосовуються з метою формування практичних навичок, особливо в таких предметах, як хімія, фізика, біологія, географія, інформатика.
Лабораторні роботи	Проводяться у 7–9 класах з природничих дисциплін для формування дослідницьких умінь.
Семінари, дискусії, тренінги	Використовуються як інтерактивні форми для розвитку критичного мислення та комунікативної компетентності, зокрема у громадянській освіті, історії, мовно-літературній галузі.
Проектна діяльність	Застосовується в усіх класах у межах інтегрованого та міжпредметного навчання. Учні готують індивідуальні та групові проекти, презентують результати.

Екскурсії	Проводяться як навчальні (географія, біологія, історія), так і краєзнавчі або профорієнтаційні. Залучаються музеї, установи міста.
Навчальні ігри, квести, рольові моделі	Активно використовуються на уроках історії, іноземної мови, мистецтва, а також у позакласній роботі.
Індивідуальні та групові консультації	Проводяться для забезпечення диференційованого та індивідуального підходу до здобувачів освіти, у т.ч. для дітей з ООП.
Факультативи та курси за вибором	Реалізуються відповідно до запитів учнів і батьків. Спрямовані на розвиток інтересів, поглиблення знань, формування soft skills.
Освітні заходи в дистанційному форматі	У разі потреби освітній процес переводиться в дистанційний режим з використанням платформи Google Classroom, Google Meed

Особливості організації освітнього процесу в Черкаській гімназії № 31

Освітній процес у 5–6 класах реалізується відповідно до Концепції НУШ з орієнтацією на компетентнісний підхід, діяльнісне навчання, інтеграцію освітніх галузей.

У 7–9 класах зберігається поступова наступність із початковою школою та забезпечується поглиблення знань, розвиток навчальної самостійності.

Для учнів з особливими освітніми потребами організовано інклюзивне навчання з використанням адаптованих програм, індивідуального супроводу фахівців (асистент вчителя, психолог, логопед).

Проводяться тижні наук, предметні декади, науково-практичні конференції, конкурси, турніри, що урізноманітнюють навчальну діяльність.

Варіативність та педагогічна автономія

Учителі гімназії мають право самостійно обирати методи, засоби та форми роботи відповідно до модельних програм, рівня підготовки класів, а також індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти. У рамках варіативної складової реалізується поглиблене вивчення предметів;

Тривалість навчального року та режим роботи

Навчальний рік розпочинається 1 вересня і триває не менше 175 навчальних днів.

Навчальні заняття організовано за 5-денним навчальним тижнем.

Тривалість уроків:– у 5–9 класах – 45 хвилин.

Розділ ІХ. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів у Черкаській гімназії № 31 здійснюється відповідно до:

- Наказу МОН України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів/учениць 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Державного стандарту базової середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898);
- Модельних навчальних програм, у яких очікувані результати подано з урахуванням індексів НУШ;
- Інструкції з ведення класного журналу 5–11(12)-х класів (наказ МОН від 03.06.2008 № 496, із урахуванням змін).

1. Підходи до оцінювання

У закладі використовуються такі види оцінювання:

Формувальне оцінювання – постійне спостереження за процесом навчання з наданням зворотного зв'язку учню/учениці, без обов'язкової фіксації в балах.

Поточне та тематичне оцінювання – фіксуються в балах (від 1 до 12) та використовуються для визначення рівня досягнення очікуваних результатів у межах теми або розділу.

Підсумкове оцінювання – семестрове, річне, а також державна підсумкова атестація (для 9 класу, якщо буде проведено).

2. Оцінювання в 5–8 класах

Здійснюється відповідно до оновлених Рекомендацій МОН України (наказ № 1093 від 02.08.2024), з обов'язковим:

- використанням індексів НУШ при визначенні очікуваних результатів навчання;
- формуванням записів у журналі відповідно до груп результатів (ГР1–ГР4), зазначених у рекомендаціях;
- відображенням результатів тематичного оцінювання через роботи (контрольні, самостійні, проєктні), що охоплюють окремі групи результатів;
- фіксацією груп загальних результатів у графі «Зміст уроку» (наприклад: ГР1. Досліджує ситуації та створює математичні моделі).

Результати за окремими групами результатів упродовж семестру є підставою для виставлення семестрової оцінки, яка може бути скоригована відповідно до пункту 3.2 Інструкції № 496.

3. Оцінювання в 9 класах

Оцінювання здійснюється згідно з Державним стандартом базової середньої освіти (постанова КМУ № 898) на основі:

- поточного й тематичного оцінювання;
- контрольних, практичних і підсумкових робіт;
- семестрового оцінювання (за результатами опанування змісту навчальних програм і досягнення очікуваних результатів);
- річного оцінювання – як середнє арифметичне (з округленням) семестрових оцінок.

Формувальне оцінювання також застосовується як елемент підтримки навчального поступу учня, однак балів за нього не виставляють.

4. Семестрове та річне оцінювання

Семестрова оцінка виставляється на підставі оцінок за окремі групи результатів (ГР1–ГР4) відповідно до навчальної програми.

Оцінювання здійснюється в балах (1–12).

У класному журналі та свідоцтві досягнень фіксуються: оцінки за кожен групу результатів; загальна семестрова оцінка; підсумкова річна оцінка (за середнім значенням семестрових).

5. Електронний журнал та документація

Ведення електронного класного журналу (платформа – Єдина школа) здійснюється відповідно до автономних моделей, розроблених методичними комісіями гімназії.

У журналі вказуються: аббревіатура освітньої галузі та номер групи результатів (наприклад: МАТ. ГР2); зміст уроку з формулюванням очікуваного результату; відповідна оцінка (за потреби – формувальна позначка).

При заповненні журналу враховуються: структура предметної програми; результати навчання в освітній галузі; рекомендації методичних комісій закладу.

6. Методичне забезпечення оцінювання

Педагогічні працівники добирають методи та прийоми оцінювання з урахуванням:

- обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом;
- очікуваних результатів, зафіксованих у модельних навчальних програмах;
- принципів дитиноцентризму, діяльнісного підходу, партнерства;
- академічної доброчесності.

7. Оцінювання учнів з ООП (якщо такі навчаються в закладі)

Для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами:

- оцінювання здійснюється відповідно до ІПР (індивідуальної програми розвитку);
- застосовуються адаптовані або модифіковані завдання;
- результати фіксуються в журналі з позначкою «адаптоване/модифіковане навчання».

Оцінювання в Черкаській гімназії № 31 націлене на всебічний розвиток здобувача освіти, формування ключових компетентностей та відповідність освітнім цілям НУШ. Інструментарій забезпечує прозорість, системність та об'єктивність у визначенні рівня навчальних досягнень учнів.